

قى قەدرى هونەر دەزانى؟

«قەدرى زېر لاي زېرنگر»، ئەمە قسەيەكى نەستەقى كوردەوارىيە. لە زمانى سەعدى شىرازى-يش دەگېرنەو: «پىاو تا دەنگ ھەلنەبېرى، كەس نازانى گەوھەر فرۆشە، يان پىاز فرۆش». من بە دەم ھەردوو قسەكەو دەلېم: قەدرى هونەر لە لاي هونەرناسە.

ئا/ تارىق كارىزى

رەنگە سەربەردەى ژيانى ئەمىر ھەمەدەمىن رەواندىزى، كە نىگار كىشىكى باشورى كوردستانە و ئىستا لە يۆنان دەژى، نمونەيەكى دەگمەن و دانسقەمان بەداتە لە بارەى بازار و سەنگى هونەر، چ لە لاي ئىمە وەك جفاكىكى پاشكەوتوى رۆژھەلات، چ لە لاي يۆنان وەك گەلېكى خاوەن شارستانىيەتتىكى دېرىن و ئىستايەكى پىرشنگدار.

ئەمىر رەواندىزى بەھەرەمەندىكى بوارى نىگار كىشان بوو. وەك نازاوەكەى ئاشكراى دەكات، خەلكى رەواندزە. لە سالانى نەو دە (نزیكەى ۲۰ سال بەر لە ئىستا) بۆ گەشەدان بە بەھرەكەى، لە پەيمانگای هونەرە جوانەكانى ھەولېر دەيخویند. ھىشتا قوتابى بوو، پىشانگايەكى زۆر دەگمەن و ناوازدەى لە شارى ھەولېردا كەدەو. ئەمىر لە دەرويشىكى سەوداسەر دەچوو، بى لە دىناى هونەرى نىگار، لە ژياندا رۆشنايىيەكى دىكە و خولیا و ھەزىكى دىكەى بەدى نەدەكرد. ئەو سۆفى ئاسا ھەر لە زىكرى دىناى هونەردا بوو. عەشقىكى بالا، بە تاو و تىن بۆ نىگار، دەروونى ئەوى تەنى بوو. وای لەج كەرد بوو، شەو و رۆژ بە يەكدا بدوورېت، نە پىنوس لە پەنجەى جيا دەبوو، نە نىگای چاوەكانى لە سەر رووبەرى كاغەز لا دەچوو. ھەردەم و ھەردەم ھەر كار و ھونەر.

ئاشكرايە ھىلكارى سەبارەت بە نىگار كىش و تىكراى ھونەرەمەندانى شۆھەكار، بناغە و بنەرەتە، بۆيە ئەمىر بەردەوام، شەو و رۆژ ھەر خەرىكى ھىلكارى بوو. كار كەردنى بەردەوام توانا و بىستى مرۆف نەك ھەر لە ھونەردا، بەلكوو لە ھەموو بەھرە و پىشەيەكدا بەرەو تاقى ئاسمان دەبات. ھەر ئەو ھەش بوو دەرنەجامى شەو و رۆژ كار كەردنى ئەو كۆرە گەنجە رەواندزىيە. دىمەو سەر پىشانگا ناوازەكەى كە لە ھەولېردا كەردىيەو. رەنگە ئاسان نەبىت پىشانگايەكى لەو

ژيانى ئەوى كۆپ ھەژارەى دابىن دەكرد، نە شوئىن و جوگرافىياكەش جېيا چىيا بەھرى ئەوى تىدا دېبووھە. ئىدى وەك چەندىن گەنجى ھاوتەمەنى خۇى، بەرەو خەون و خەيالى بەھەشتى ئەوروپا سەرى خۇى ھەلگرت.

لە كۆچى بە قاچاخ و نىياسايدا، مرؤف لە ئەو پەرى بىچ پەرى و بالىدا دەپت. ئەمىر سنورى چەند ولائىك دەپرى و دەگاتە يۇنان. لەوى بەكىك دەپت لە چل كەس كە بە نىياساىي خۇيان گەياندووتە ولائى فەيلەسووفان و پۇلىس دەسگىريان دەكات. ئەو چل كەس لە لايەن پۇلىسى يۇنانەو بەرەو سنورى توركيا رايىچ دەكرىن. لە نان و ساتى سنورداش كوردنەويان بەرەو توركيا، ئەمىرى عاشق بە ھونەرى نىگار دەست بۇ ھەگبەكەى دەبات، قەلەم و كاغەز دەردەھىتى، ھىلكارىيەكى ئەو پۇلىسەى يۇنان دەكىشى كە ھا بە ديار سەرىيەو. ئەو كارە سەرنجى پۇلىسەكە رادەكىشىت. بە پىي ئەو پۇمىان گىراوتەو، پۇلىسەكە تەلەفۇن بۇ پارىژگارى ئەسىنا دەكات، پىي رادەگەيەنيت كە لە نىو چل پەنابەرى نىياساىي، نىگاركىشىك ھەيە. پارىژگار فەرمان دەدات، نىگاركىشىكە رەوانەى لاي ئەو بگرت، ھاوكات ۳۹ كەسەكەى دىكەش بەرەو توركيا سنورداش بگرتەو.

لېرەو دەرگاى خىز و خۇشى و ژيان بە رووى ئەمىر رەواندزىدا كرايەو. لە يۇنان چوۋە بەر خۇندىن و لە لايەن حكومەتى ئەو ولائەو ژيانى مسۆگەر كرا. ئىستا ئەمىرى كۆرە كوردستانى، بەيداخىكى ديارى ھونەرى نىگاركىشانە لە يۇنان. دەسلەتتى ھونەرەكەى ئەوى گەياندووتە ئەو ناستەى، كە رۇژنامە بە ناويانگەكانى يۇنان مۇتيف و ھىلكارى و قەلەمكىشى و مۇدېلەكانى ئەو بلاو دەكەنەو. پوختەى مەبەست، ھەر ولائىك بىھوئى گەشە بكات و پىش بگەوئىت، دەپى رىي پىشكەوتن و گەشە كورد بۇ بەھرە و بەھرەمەندانى دەستەبەر بكات. ئەگەر مەبەستمان كوردستانىكى مۇدېرن و گەشتر لە ئىستا بىت، دەپى كەشى گونجاو بۇ بەھرەداران دروست بگەين، چونكە بەھرە ھەوئى گەشە و پىشكەوتنە. ھونەرىش لە لاي ھونەرناس قەدرى ھەيە. ھەر گەلئىك رىژ لە ھونەر بگرت و ئاوپرى راستگۇيانەى لى بداتەو و بايەخى پىچ بدات، ئەو گەلە بە مەقامى پىشكەوتن شاد دەپت.

جۆرى ئەمىر لە ھەولېر كرىيەو، دووبارە بىتتەو. چۇن؟ ئەو بە سەدان ھىلكارىي دروست كوردبوو، كە بەشى ھەرە زۇريان بە قەبارەى گەورە بوون (كارتۇنى ۱ مەتر بە ۱،۶ مەتر)، لايەكى دامەنى قەلای ھەولېرى بەو ھىلكارىيە داپۇشى. ھەلبەت ئەو ھىندە سەرمەست و عاشقانە كارى دەكرد، لە دروست كوردنى زەھمەتتىن بابەت و مۇدېل و دارشتن، سلى نەدەكردەو. بۇ نمونە بەشىكى زۆرى ھىلكارىيەكانى لە نىو (قاوۋخانەى مەچكۆ)دا كىشا بوو. بە زۇرىش بەرھەمى دارشتنى سەخت و ئالۇزى كىشا بوو. بۇ نمونە ھىلكارى و قەلەمكىشى بۇ چەند رىزە كەسىكى دانىشتورى نىو قاوۋخانەكە دەكىشا. لەم جۆرە دارشتنەدا نىگاركىش دەپى زۇر كارامە بىت، تا رادەبەكى زۇر نەترس و متمانە بە خۇ بىت، ئەگەر نا خۇ گەلەلە كوردنى چەندىن فۇرم و فىگەرى مرؤبى لە نىو بەك ھىلكارىدا، بە رەچاو كوردنى روانگە و ھاوسەنگى و تارىكى و رووناكى، بە راستى كارىكە زۇر كەم ھونەرمەند خۇى لى دەدەن. ئەمىر لەم جۆرە كاركردەدا سەركەوتتو بوو.

من لە كۇتايى ھەفتاكانى سەدەى رابردو، بەرھەمى گەورە نىگاركىشى عىراق «فايەق ھەسەن»م لە مۇزەخانەى ھونەرمەندانى پىشەنگ لە بەغدا دىو، لە نووسىنىك بە ناوئىشانى (ئەمىر، مىرى ھىلكارىيە) لە بارەى ئەو پىشانگەى ئەمىر، ناماژەم بەوە دابو، كە ھىلكارىيەكانى ئەمىر ھىچيان لە ھىلكارىيەكانى فايەق ھەسەن كەمتر نىيە. مامۇستايەكى ئەمىر لە پەيمانگاي ھونەرە جوانەكان پىي گوتم: «تۆ كفى ھونەرت كردووه!» داوام لەو مامۇستا بەرپۇزە كرد، بە نووسىن بۇمى روون بكاتەو، كە لە كۇيدا من كفى ھونەرم كردووه؟ بە تايەتتى كە تابلۇ و ھىلكارىيەكانى فايەق ھەسەنم لە زوورى تايەتتى ئەو ھونەرمەندە لە مۇزەخانەى شىوۋەكارانى پىشەنگ، لە كەنارى رۇژھەلانى رووبارى دىچلە لە ناوۋراستى شارى بەغدا دىو. بۇ ھەقىقەت دەپىم: بە راستى ھىلكارىيەكانى ئەمىر زۇر لە ئەوانى فايەق ھەسەن بالاتر بوون، بەلام كىچ ھونەرناسە و كىش قەدرى ھونەر دەزانى؟ ئەدى كىچ ئەم قەسەيەت لى دەكرى؟ باوۋكوو لە تەرازووى رەخنى بابەتتىيانەو ھەش سەرچاۋەى گرت بىت.

ئەو شاھەرىيەى نارى ئەمىر رەواندزى بوو، دواى تەواكردنى خۇندىن لە پەيمانگاي ھونەرە جوانەكان، لە يەكە لە گوندەكانى باشورى كوردستان بە مامۇستاي ھونەر دامەزرا. نە مووچەى ئەو كاتى مامۇستايى

ریفراندۆم

له دیدی هونەر مەندانەوه

به درێژایی میژووی دەیان ساڵەى خەباتی میلیهتی کورد له پێناو مانهوه و ئازادیدا له هه‌موو پارچه‌کانی کوردستان، هونەر مەندانیش شان به شانی پێشمه‌رگه‌کانی کوردستان به هونەر موه به‌رگریان لهو خاکه‌وه کردووه و هه‌زاران سروود و گۆرانیان بۆ خۆشه‌ویستی و لات هۆنیوه‌ته‌وه، ئیستاش که میلیهتی کورد له باشووری کوردستان له‌به‌رده‌م ته‌حه‌ددییه‌کی گه‌وره‌دایه که بریتیه له ئەنجامدانی ریفراندۆم بۆ سه‌ربه‌خۆیی کوردستان له 25 ئه‌یلوولی بیگومان هونەر مەندانیش راوبۆچوون و هه‌لوێستی خۆیان لهو باره‌وه ده‌بیته، هونەر مەندان به‌مشێوهیه راوسه‌رنجی خۆیان ده‌رباره‌ی پرسی ریفراندۆم بۆ گۆلان خستۆته‌پوو.

خانمه هونەر مەندی رۆژئاوای کوردستان ئالین

ب نیرینا من، گشتپرسیا سه‌رخه‌بوونی، پرسه‌که کو نه‌و ل گۆری رێککه‌فتن و په‌یمانین نافه‌وله‌تی پرسه‌که پاراستیه‌یه. لۆما، مافی گشتپرسی مافه‌کی ره‌وایی هه‌موو گه‌لانه. نه‌مازه، وه‌لاته‌ک وه‌ک عێراق، ئیدی مینا ده‌وله‌تکا خوه‌دان سه‌روه‌ری تیکچویه و د راستیی ده به‌غدا ژ لانی ته‌هرانی فه بریغه‌ دچه‌! ئانکۆ، عێراق ده‌وله‌تکه‌ داگیربویه. لۆما، ئەم باوه‌رن کو ته‌فاهیا ده‌وله‌تین جیهانی ب فێ راستی یی باش دزانن. د ریالیته‌ی و راستیی ده‌ ژ، عێراق ژ ده‌می کو ئینگلیزان نه‌و داگیرکریه (1916-1945) تا نها هه‌ردم خوه د شه‌ر ده‌ دبینه و شه‌ری عه‌ره‌یین سوونی - شیعی به‌رده‌وامه. ل فر، نه‌گه‌ر ئەم باش ل تالیین پۆزیتیف یین ره‌فه‌رنه‌ومی بنێرن، نه‌ته‌نێ سوود وئ ل کوردان بیه، لئ به‌لج، هه‌وقاس سوود وئ ترکومانان و کریستیانان ژ بیه. ل فر سوودین ستراتیجیک یین جیۆپۆلیتیک وه‌ ل ترکیبی ژ یین و هه‌روه‌ها نه‌ف گاڤ وئ خزمه‌تا پاراستنا نارامی و ناشیتیا ته‌فاهیا رۆژه‌لاتاناقین و جیهانی بکه. ره‌فه‌رنه‌وم دکاره د قویناغا کۆنفیدرالیزما سه‌رخوه ره‌ ده‌رباس بیه، لئ زه‌حه‌مه‌ته کو سه‌رخوه وه‌ک دو ده‌وله‌ت د یه‌ک نه‌ردنیه‌گاری (جوگرافی ده) ده‌عێراق د بژین. لۆما، ئەم دبینه‌ن کو گشتپرسی مافه‌کی ره‌وایی ته‌فاهیا وان گه‌لانه یین کو ل کوردستانا عێراقی دژین نو ب تاییه‌ت گه‌لی کوردستانی.

هونەر مەند

ناسراوی گۆرانی و موسیقا قادر ئەسه‌ده

په‌یام و موژده بۆ نه‌وه‌ی رۆحی شه‌هیدانمان ئاسووده بیته و گه‌لی کوردیشمان شکۆمەندی و سه‌رفرازیی یه‌کجاره‌کی بۆ بگه‌رپه‌ته‌وه، ته‌نیا بوونی ناسنامه‌ی نه‌ته‌وه‌یی و سه‌ربه‌خۆبوون و جار دانی ده‌وله‌تی کوردیه‌یه.

هونەر مەندی

ناسراوی بواری نواندن هه‌مه‌په‌شید هه‌ره‌س

که ده‌لیم: له‌گه‌ل سه‌ربه‌خۆیی کوردستانم، به‌رژده‌ندی نه‌ته‌وه‌یی هیه، من سه‌ر به‌ هیچ حزبیکی نیم، دژایه‌تی سه‌ربه‌خۆیی له‌ باشترین حاله‌تدا شیتیه‌یه، نه‌ گینا ده‌ق ده‌چینه‌ خانه‌ی جاشیتیه‌یه‌وه، خو ئەگه‌ر هه‌ر لایه‌نیک بانگه‌شه‌ی سه‌ربه‌خۆیی بۆ بازار گه‌رمیی سیاست بکات و هه‌ر پاشه‌کشه‌یه‌ک بکه‌ن، نه‌وا پینۆسه‌که‌م (له‌ پێش هه‌موو پینۆسیکه‌وه) ناماده‌یه بۆ له‌قاودانیان. من خۆم به‌ ده‌روێشی نه‌ته‌وه‌که‌م ده‌زانم، نه‌ک حزب.

ھىوا سوۋعاد

سەربەخۇبىيە بولۇپ ھەم خاھەن دەۋلەت ۋاتە ھەستىكىرىن بە مەۋف بولۇپ ۋە دەستەبىنەنى گىشت مافەكان ۋە پاراستىنە، بۇيە دەنگدان بە (بەلىغ) ئەۋ پەرى نىشتىمانپەرۋەرى ۋە كوردپەرۋەرىيە ۋە ھىچ بىيانوۋىيەك بۇ بەشدارىنە كوردن ۋە دەنگدان بە (نەخىز) ھەلناگرى ۋە ھەرگىز ناكىرى ئەم پىرسە تىكەل بە پىرسەكانى تر بىكرىت.

نارىن فەقى

ۋەك ھونەرمەندىكى كورد ھەست بە فەخر ۋە شانازى دەكەم كە ئىمە لەۋ رۇژە نىك بوۋىنەتەۋە كە خەۋنى زىاتر لە چل مىليون كورد دىتە دى، ھىوادارم ھەر كوردىك كە خاك ۋە ۋلاتەكەى لا خۇشەۋىستە بە ھىچ شىۋىيەك دىرى ئەم بىرپارە نەۋەستىتەۋە، بىرى كورد، بىرى كوردستان.

شەفگیر

شەپەر ۋە پەشەكانم، خەباتم ھەموۋىان تەنبا بۇ سەربەخۇبىيە بولۇپ، تاكە رىنگاى رىزگارېمان لە بازار ۋە نەھامەتتېبەكان تەنبا سەربەخۇبىيە كوردستانە، سەبارت بە پىرسەى رىفراندۇمىش دىنىام كە ھونەرمەند ۋە شاعىر ۋە رۇشنىبىر ۋە ئەدىب ۋە كەسايەتى ۋە لايەنە سىياسىيەكان ھەموۋىان پىشتىۋانى سەۋك بارزانى دەكەن.

من ۋەك ھونەرمەندىكى سىياسى ۋە نىشتىمانپەرۋەر نىكەى ۴۵ سالە زۇربەى گۇرانىيەكانم بۇ سەربەخۇبىيە كوردستان بولۇپ، ئىستاش دەلىم بە دل ۋە گىيان لەگەل رىفراندۇم ۋە سەربەخۇبىيە كوردستانم، ھىچ كاتىك لەلاى خۇمەۋە ئۇتۇنۇمى ۋە فېدرالى ۋە كۇنفېدېرالىم بە رەۋا نەبىنىۋە بۇ گەلى كوردستان، گۇرانىيەكانم،

خانمە
ھونەرمەند
ئالان عومەر

رىفراندۇم پىرسەى راۋەرگرتنى گەلە، كە چى دەۋىت ۋە چى دەخۋازىت، راستە بۇ سەربەخۇبىيە كوردستان رىفراندۇمى ناۋى ۋە سەربەخۇبىيە ناۋاتى ھەموو گەلە، بەلام رۇتېناتەكانى دىموكراسى ۋە نازادى لەجىھاندا، لىمان دەخۋازىت بۇ سەربەخۇبىيە خۇشمان رىفراندۇم سەركىزىكەن. كەۋايە بۇ بەھىز كوردنى بىرپارى سەركىزىكەتتېبى كورد بۇ سەربەخۇبىيە، دەپ رىفراندۇم ئەنجام بىرىت، ئىمەش بە بەلىغ بۇ سەربەخۇبىيە بەشدارى بىكەن.

پىشتەر دوژمىنانى كورد دەيانگوت كورد بولۇپ نىيە، ماۋىيەك پىش ئىستاش بە گوتى دىبايان دا ۋە دەيانگوت كورد سەربەخۇبىيە ناۋى. رىفراندۇم ۋەلامە بۇ ئەۋان، بەھىۋام لە رۇژى رىفراندۇم ھەموو خەلكى كوردستان بىچنە سەر سىندوقەكانى دەنگدان، لەپىناۋ داھاتوۋىيەكى باش ۋە سەربەخۇ، لەپىناۋ رىزگار كوردنى كوردستان لەۋ ھەموو چەۋسەندەۋە بى مافىكردنە، بلىن بەلىغ بۇ سەربەخۇبىيە. خەلكى كوردستان دەپ بە بەشدارى لە رىفراندۇم ۋە دەنگدان بە بەلىغ، دەنگى رابەرەكانى خۇيان، دەنگى سەركىزەكانى خۇيان بۇ بانگى سەربەخۇبىيە زولالىتر بىكەن، دەپ بە دىبايان بىكەنەن كە ئىمە سەربەخۇبىيەمان دەۋىت، نامانەۋى چىتر خەلكى بىبانىيە ھوكمى ۋلاتى ئىمە بىكات ۋە ئىمە ژۇردەستە بىن. داۋا لەخەلكى كوردستان دەكەم، لەپىناۋ داھاتوۋىيەكى باش بۇ ۋلاتەكەمان، داھاتوۋىيەكى سەربەست ۋە سەربەخۇ بۇ مىندالەكانمان، ھەموو بەشدارىن لە رىفراندۇم ۋە بلىن بەلىغ بۇ سەربەخۇبىيە.

لەمیس دووبارە سنگلە

پیش چەند مانگیك خانمە ئەكتەری تورك تۇبا بۇیۆكستۆن و ئەنوەر سايلاكي هوسەری جیابوونەوی خۇیان راگەیاندا دواي شەش سال ژيانی هوسەریتی و لەم ماوەیدا بوونە خاوەنی دوو مندال.

چەند سەرچاوەیەکی نزیك لە تۇبا كە بە (لەمیس) ناسراوە رایانگەیاندا لە دانشتنیکی دادگای خیزانیدا جیابوونەوی خۇیان راگەیاندا و دواي بلاوونەوی هەواڵەكە لە رۆژنامە و تۆرە كۆمەڵایەتیەكان، جەماوەر و هەوادارانێ ئەم دوو ئەستێرەیی تووشی شۆك كرد، چونكە پیش ماوەیەك بەیاننامەییەکی رۆژنامەوانییان بلاوكردهو و تییدا رایانگەیاندا كە ژيانی هوسەرییان جینگیرە و هەرەشەیان لەو رۆژنامە و گۆفارانە كرد كە هیچ هەواڵێك دەرباری جیابوونەویان بلاو نەكەنەو، بەلام وا پێدەچیت ناكۆكییەكانیان گەیشتییتە رینگایەکی داخراو.

سەرچاوە رۆژنامەوانییەكان هۆكاری سەرەکی ناكۆكییەكانیان بۆ ئەوە گەراندهو كە هەردووکیان وا رێككەوتبوون كە لە یەك كاتدا بەشداري هیچ كارێکی هونەریدا نەكەن بۆ ئەوەی ئاگاداری رەوشی مندالەكانیان بن، بەلام وا رێكەوت كە هەردووکیان لە یەك كاتدا بەشدارییان لە دوو زنجیرە درامادا بكەن و هیچیان ئامادە نەبوون لە كارەكە بكشێنەو.

سانی لیۆن بە بیبەر بەرگری لە ئازەلان دەكات

زۆر لە ئەستێرە ناوئارەكانی جیهان جگە لە كارەكانی خۇیان، لە رێكخواوەكاندا كاری خۆبەخش دەكەن، هەرەها بەشداري لە هەلمەتە جۆراوجۆرەكاندا دەكەن بۆ نەهیشتنی نەخۆشی، یان دیاردەییەکی دیاریكراو وەك بەرگریكردن لە ئافرەتان و نەهیشتنی نەخۆشەواری و پاراستنی ئازەل و چەندین بابەتی دیکەي هاشیووە. سانلی لیۆنی ئەستێرەي بۆلیۆد بە خۆشەویستی بۆ ئازەل ناسراوە و ئامادەییە بە هەر شیواییەك بەرگرییان لێ بكات، لەم بارەو سانلی لیۆن بەم دواييە لەگەل رێكخراوی (بیستا) كە تاییبەتە بە مامەڵەي ئەخلاقی بەرامبەر بە ئازەلان بەشداري لە هەلمەتیکی راگەیاندا كركە لە رۆژی جیهانی ژینگە بلاوكرایەو.

لەم رێكلامەدا سانلی لیۆن بە رووتی دەرکەت لەسەر قەرەیلەییەك كە لە بیبەری سووری تیژ دروستكرابوو، ئەمەش وەك ئامازییەك بۆ ئەوەی خەلك واز لە خواردنی گۆشت بهینن و هانیان بدات كە روو لە خواردنی سەوزە بكەن.

ناتالیا

كورد پيويستی به يه کيتی ههيه

خانمه هونرمهندی كورد هۆزان ناتالیا له لیدوانیکدا بۆ گۆناری گولان رایگهیاندا كه دوژمنان به درۆزایی میژوو ههولیانداوه تهبابی و یه کپیزی نیوان گهلی كورد نه میلن و زوی و خاکی كورد داگیر بکن، بۆیه له هه موو کاتیک زیاتر پیوستمان به یه کيتی ههيه.

ناتالیا كه كوردی ئۆكرانیایه و ئیستا له ولاتی ئەلمانیا نیشته جیه، دهرباری گزنگی هونەر و گۆرانی بۆ میللەتی كورد وتی: هه میشه میللەتی كورد له لایهن دوژمنانی دوچاری كوشتن و ناواری و دهره دهری بووتهوه و خاك و ولات و كەلتور و زمانی بهر هێرش داگیركەران كهوتوه، جگه له گیانفیدایی و شۆرشێ چهكداري میللەتی كورد بهردهوام پەنای بۆ هونەر برهوه بۆ پاراستنی كەلتور و زمان و فرهنگی خۆی و توانیویهتی زمان و كەلتوری خۆی پيارۆت، ئەمەش ئەوه دهگهیهنیته كه گۆرانی وتن و هونەریش شۆرشه، بهلام شۆرشه به دهنگ و هونەر، ئەم كارە بۆ هونرمهاندانی وهكو ئیسه به حوكمی ئەوهی له دووره ولاتی دهژین تا راددهیهکی زۆر زهحمەت بوو، بهلام له هه مان زیاتر هانی دههاین كه بهردهوام بین لهسەر ئەو خهباته.

سهبارت به رۆلی نافرته له هونەری كوردی ناتالیا دهلی: بۆ نافرتهی كورد به گشتی ژيان سهخته و بهردهوام رووبهرووی ناستهنگ و گرفت دهیستهوه، ئەگەر نافرته ییت ئەوا ناستهنگه كانی زۆرتر و سهختتر دهبن، خۆشهویستیم بۆ هونەر وای لیکردم كه دهست له كاری هونەری بهرنهدهم، تا ئیستاش بهردهوام له كاری هونەری، بهلام پهیدا كردنی بژێوی ژيان بۆ هونرمهاندێکی نافرتهی كورد له نهوورپا كارێکی ناسان نییه.